

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, szombat 1922. szeptember 9.

246. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

Hivatásos és amatőr újságírók

A nap krónikásai, a sajtónak robotoló munkásai: a jugoszláviai újságírók az egész országból összegyűlekezve, tegnap óta itt vannak közöttünk Suboticán, hogy egyesületük rendes évi kongresszusát megtartsák. Önzetlen és lelkes szolidaritással veszünk részt mi, jugoszláviai magyar újságírók szláv kartársaink e komoly és tiszteletreméltó gyűlekezetében és ez örömdetes és ritka alkalommal sokszorosan érezzük a karil összertartozandóság szükséges voltát, főleg az erejét. Egy kicsit vendéglátó házigazdának tartjuk magunkat mi suboticai magyar újságírók nagyrabecsült szláv kartársainkkal szemben s a magunk részéről azon igyekeztünk már elejétől fogva, hogy a Beogradból, Zagrebból és az ország egyéb helyeiről néhány napra körünkbe érkezett kedves vendégeink az őszinte megbecsülésnek és a kartársi szeretetnek érzését vigyék el magukkal a kongresszus emlékeként.

Ünnep ez a néhány kedves, derült nap nekünk suboticai magyar újságíróknak, hogy megismerkedhetünk és együtt lehetünk kenyérkereső hivatásunk, tollforgató műivoltunk osztálytársaisal. É fiatal és nagy országban a toll, a betű, a gondolat legyereivel, különböző nyelven ugyan, de egyformán lelkes készsággel és komoly öntudattal a kultúra, a békés fejlődés, a köz érdekeit szolgáljuk mi újságírók, szlávok, magyarok és németek egyformán és egyformán érezzük vállainkon nehéz hivatásunknak sok gondolat és felelősséggel, de vajmi kevés jóval tetézett terheit is. Kenyérkereső nehéz pályánkon, ahová — csaknem mindannyiunkat — elsősorban a kultúra szeretete, valami kiírthatatlan idealizmus, a hivatás, a küldetés érzete állított bennünket, bajaink és örömeink, céljaink közegek, mesteriségünket egyformán szeretjük és megbecsüljük. Kell tehát, hogy az egy pályán működők ösztönös, természetes szolidaritása egymás megismerésére és megbecsülésére vezessen bennünket, nemzetiségi különbség nélkül.

Nagyon is érthető, nagyon is természetes, hogy ennek a mostani kongresszusnak, amelyet a hivatásos újságírók egyesülete tart Suboticán, valójában is a hivatásos, az igazi újságírók kongresszusának kell lennie. Az is bizonyos, hogy minden hivatásos, igazi újságíró annak is tekint. Amint hogy a rendezéséve: is tisztában van a kongresszusnak minden olyan tagja, akinek az újságírás a kenyérkereső mesterisége, egy egész hosszú életre szóló komoly pályája.

A suboticai újságíró-kongresszus feladata: hogy az ország összes újságíróinak társadalmi és gazdasági szervezetét kellően megépítse és a kari érdekeket minden vonalon megvédje, az újságírók gazdasági helyzetét javítsa. Ebből a szemszögből nézve a mostani kongresszust, méltán fordulunk mi magyar újságírók is nagy várakozással feléje. Mert a saját magunk ügyének tekintjük, a saját magunk és társadalmi és gazdasági szervezkedésünk egy jelentős etappjának. És mert ószintén kívánjuk valamennyien, mi suboticai magyar újságírók is, hogy a kongresszus minél szebben, leemelöbben és eredményesebben végződjék, komolyan és féltő gondolat örködünk azon, hogy az özszejövetelt semmiféle bántó körülmény meg ne zavarja. Nagyon szeretnők, ha ez a kongresszus mindvégig csakugyan újságírókongresszus maradna, az igazi újságírók komoly dolgainak komoly megbeszélése, amelyből természetesen hiányoznia kell minden odanemertartozó, erőszakolt momentumnak és politikának, nehogy a várvárt és nagyjelentőségűnek ígérkező országos nagygyűlés meddővé váljék, sőt az újságírókra káros bajoknak legyen az eredője. Az újságíróknak, akiknek a mesteriségük mindennapi gyakorlásába akaratlanul is, kéretlenül is egy kissé kényerűk, életelemők a nagypolitika, akkor, mikor a saját dolgaikról akarnak egymásközt tárgyalni, ki kell küszöbölniök a tanácssteremből minden politikumot. És ez, éppen az újságíró szempontjából nem lehet nehéz feladat, hiszen az igazi, verbéli újságíró, aki hivatásánál fogva jól ismeri a politika minden csinnyját, az összes politikai boszorkánykonyhák titkait, aki mindennap megizleli csak azért, hogy ítéletet mondhasson róluk, a politikai szakácsok és kukták főztjéi, az újságíró, éppen azért mert egyéni érdektelensége révén félténybe kerül a politikuskok felett, a leginkább, a legkönnyebben emancipálhatja magát pláne a saját dolgai megbeszélésénél a politikától.

Ez a verbéli újságíró számára könnyű feladat. A nem verbéli újságíró számára, az alkalmi újságíró számára, az újságokhoz odatapat, a kicsi és nagy, az országos és helyi politikában utazó műkedvelő újságíró részére. A kis és nagy törtétek számára, a vicinális akarnokok számára, akik minden nagy újság árnyékában és minden kis helyiérdekű, vidéki hetilapocská virágos kertjében dudva módjára nőnek ki s akik a leghangosabban, a leggyakrabban hirdetik, bizonyítgatják, hogy

ők újságírók, a néptanítói, fényképeszi, gyógyszerészi, segédlelkész képesítéssel ellátott „újságírók” számára az újságírói osztályöntudat ismeretlen valami.

Azért hat tehát zavaróan minden újságíró kongresszuson a nem hivatásos újságírók nagy, tulntengése, A szigorú értelemben vett kari érdekek, az újságírói kar gazdasági kérdései azért kerülnék

háttérbe, mert a hangosabb hangot a könnyebb fajsúlyú és sajnos többségben levő elem: az akarnokok kara adja meg.

A mostani újságíró kongresszuson is jelentkeztek ezek a sajnos, egyelőre kikerülhetetlen mellékzöngék, remélhetőleg azonban nem fog komolyabb diszsonancia származni belőlük és a kongresszus elvégzi a maga feladatát.

A suboticai újságíró-kongresszus

A tanácskozás első napja — Ünnepi megnyitás

A cseh vendégek fogadtatása — Heves vita a napirend körül

Subotica város a régi időkre emlékeztető vendégiszterettel fogadta a jugoszláviai újságírók kongresszusára az ország minden részéből megérkezett hírlapírókat és a Cseh-szlávok köztársaság baráti érdeklődésének dokumentálására érkezett vendégeket. A házak nagy része fellobogozva, kisasszony napjának ünnepi hangulata fokozódott azzal, hogy a város népe ünnepi érzésekkel köszöntötte a békés kulturmunka jegyében összeült kongresszust.

A csütörtök esti ismerkedési estély után, amely a legkedélyesebb hangulatban folyt le, délelőlt tiz óraker kezdtek gyűlekezni a kongresszusra, a város háza dísztermében a hírlapírók. Az ünnepélyes megnyitásra megjelentek a cseh vendégek is és Szubotica város hatóságai nevében Dobanovaški Pál főispán, Tabakovics Miklós polgármester és a városi tisztikar több tagja.

Az emelvényen a szekció elnöke Komandincs (Beograd), Kovaecics (Zagreb), Smoldt (Ljubljana), Protics Márk (Szubotica), továbbá a suboticai főispán és polgármester és dr. Julie Pihala prahai polgármester foglaltak helyet.

Az ünnepélyes megnyitás

A kongresszust Nikolajevics Dusan a Jugoszláv Újságíró Egyesület elnöke nyitja meg. Ismerteti az edigi két kongresszus munkáját, hangsúlyozza a mostani kongresszus munkájának fontosságát. Örömeinek ad kifejezést, hogy a harmadik évi kongresszust az északi nagy határvidékon, Subotican tarthatják meg, ahol egyesült erővel a délszláv kultúra tovább fejlődésére és emelvényezésére egyesülnek az újságírók.

Beszéde végén az ülés alelnökül Kovaecicsot (Zagreb) és Komandincs (Beograd) ajánlja, a kikkel egyhanglagon megválasztanak, majd javaslatára kilenc tagú vizsgáló bizottságot választanak meg.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Protics Márk a suboticai szekció elnöke üdvözli a vendégeket, ismerteti Szubotica

város jelentőségét nemzeti gazdasági és kulturális szempontból. Különösen a sajtó viszonyokkal foglalkozik és sajnálattal állapítja meg, hogy a prosperáló magyar lapok mellett a három szláv napilap csak rövid ideig tudta magát fenntartani. De remény van rá, hogy a közel jövőben ebben a nagy szláv városban is új életre kel a szláv napi sajtó. Üdvözli a suboticai újságírók nevében a megjelent hírlapírókat.

Utána Tabakovics Miklós polgármester Szubotica város nevében üdvözli a megjelenteket, majd dr. Pihala a csehszlávok újságírók nevében cseh nyelvű beszédében köszöni meg az üdvözléseket és rámutat azokra a bensőséges kapcsolatokra, amelyek a két ország sajtóját összekötik.

Pihala nagy tetszéssel fogadott beszéde után az ünnepélyes megnyitó ülés szétoszlott.

A város bankettja

Fel egykor külön villamos kocsikon Palicsra utaztak a kongresszus résztvevői, ahol a nagyvendéglő dísztermében Szubotica városa adott ebédet a vendégek tiszteletére. Az ebéd ideje alatt a városi zenekar Hermann karmester vezetése alatt hangversenyezett, általános sikert aratva.

A jól sikerült banketten először Dobanovaški Pál főispán üdvözölte a város vendégeit és különösen a csehszlávok sajtó képviselőit. Látoztatásuk a szláv egység gondolatának újabb dokumentuma. A szláv egység apostolára, a csehszlávok köztársaság elnökére, Masarykra ülti poharat.

Utána dr. Pihala Julie Prága város polgármestere közöttje meg az üdvözlést, majd Tabakovics polgármester üdvözli szavai után Parészantin (Beograd) emelkedett hangú beszédében hangsúlyozza, hogy az eddigi két kongresszus a nemzeti egyesítés ünnepelésének jegyében folyt le. Most már elérkeztek nekünk látja az időt, hogy az értékes nemzeti szempontokon is felülemelkedve

az általános emberi egyesítés, az általános emberi jogok javá-

ben folyjon le a mostani kongresszus. Különösen a kalmás erre a kongresszus helye, Szubotica, amelyben egymás mellett él a szlávok a nemzetiségekkel. Ugyanannak az államnak polgára vagyunk s mi újságírók a határaink közt lakó népeket is képviseljük.

Pobrucky (Pozsony szlovák) üdvözlő szavai után Ispánovics (Szubotica) a város ősi lakói, a bunyevácok nevében üdvözlő a vendégeket, majd Tokin Bosko (Beograd) a „Tribuna” munkatársán magyar nyelvű beszédében a vadaidat magyar újságírókat üdvözli, a mire a beogradi újságíró szekciótól megbízása van. Nem azért jöttünk össze, hogy politizáljunk, hanem hogy a sajtó ügyeiről tanácskozzunk és határozzunk. A politika terén a sajtóban egymás ellenfelei lehetünk, de itt közös munkára állunk össze, ahol n. jogszláv és magyar újságírók édes találkoznak.

A kultura terén nemzetiségi küldetés nélkül együtt akarunk működni.

Utána Hünnes, ach (Becskerék) a nemzetiségi kisebbségekhez tartozó újságírók nevében köszönti fel a jelenlevő szláv újságírókat. A nemzetiségi újságírók is át vannak hatva a közös hazai üdvözlő való kulturumunka szükségességétől. Eltelt Jugo-szlávia népeinek kulturális közönségét.

Most dr. Belle Method, Pozsony város zsupánja emelkedik szó lásra. Párhuzamot von Pozsony és Bratislava között, mindkettő határmetropolis lett az új államokban, politikai és kulturális jelentőségük sokban hasonló. Legyünk rajta, hogy komoly munkával és szeretettel, áldozatkészséggel is, ha kell, kiéptítsük a két rokonország jövőjét, a haladás szellemében.

Pršics Miso (Subotica) rövid felkösöntőt mond.

Ezután Kiszics (Split) a Nova Doba szettesztője arra hívja föl a figyelmet, hogy a Subotican meg-tartott kongresszus nagyon komoly megfontolásokra kényszeríti az embert.

Az ebben a városban megjelenő magyar nyelvű újságok, amelyek becsületesnek válnak a subotici magyar újságíróknak, serkentőleg kell hogy hasson a Vajdaság jugoszláv kulturájára is.

Az oly sokáig elnyomott szláv kultura megerősítésén kell itt sokat munkálkodni. És pedig nem az erőszak eszközeivel.

Kevesebb esendört és sokkal sokkal több tanítót küldjenek ide. Ez a helyes szláv politika.

A egyszerű beszéd után Nikolajevics Dusan elnök, — mint mondja — két kötelességet teljesíti. Először is köszönetet mond Subotica városának a meleg, barátságos fogadtatásért, melyben az újságírókat részesíti. Másodszor emlékeztet a volt legfelsőbb hadúr, Péter királyra, aki megteremtette a szláv egység termékeny gondolatát. A király életével fejezi be beszédét, melyet az összes résztvevők helyeikről felállva ismételnék.

A nagyszerűen sikerült disztribúciót, amely éppugy, mint a Nemzeti Szállóban rendezett első tanszacsora, a legteljesebb mértékben kielégítette a város illusztris vendégeit, délután 3 órakor

ért véget. Ezután a résztvevők együttesen megtekintették a strandfürdőt és 4 órakor indultak vissza Subotica-ra, hogy a kongresszuson tulajdonképpeni munkáját elkezdjék.

A délutáni ülés

öt órakor nyitja meg Nikolajevics elnök. Először a kongresszushoz érkezett táviratokat olvassák fel.

A napirend első pontja az igazoló bizottság jelentése volna.

Kumadinusz indítványozza, hogy a napirendben először állapodjanak meg a szekciók elnökei.

Kovacsics (Zagreb) elfogadja azzal, hogy előbb a jelentéseket hallgassák meg. Ezt elfogadják, mire Jaktics beherjeszti az igazoló bizottság jelentését, mely szerint 111 kiküldött 245 szavazattal bír.

Rövid vita után a bizottság jelentését egyhangulag elfogadják. Ezután dr. Jovanovics Jova központi titkár a titkári jelentést terjeszti elő. Ismereti a központi vezetőség működését. A szekciók munkája nagyon kevés volt, különösen a subotici szekció munkáltságát állapítja meg. Ismerteti a vasúti szakszervek megismerése körül kifejtett tevékenységét, majd a külföldi újságíró szervezetekkel való kapcsolatokat ismerteti.

A titkári jelentést nagy vita követi. Kovacsics (Zagreb) indítványozza, hogy vita nélkül fogadják el, mint hogy az egész egyesület szervezés előtt áll. A szekciók elnökei állapítsák meg a további napirendet.

Ennek a javaslatnak sok ellenzője van. Legjellemzőbb Korkut Sahib (képvisező, Sarajevo) felszólalása, aki szerint nem fogadható el a központ jelentése hozzászólás nélkül, melyben a szekciók működése súlyos bírálatban részesül, anélkül, hogy a szekciókat meghallgatnák. Nem a szekciók, hanem a központ nem dolgozott eleget.

Az ezt követő vitában főleg Tomand (Pancsevo), Komadnics és Rizlovcics (Beograd) és Korkut (Sarajevo) vesznek részt. Kovacsics ekként módosítja indítványát, hogy a jelentések feletti vitát halasszák el a szekciók elnökeinek napirend megállapításáig.

Pavcsanin pénztári jelentése után a névszerinti szavazásnál ezt a javaslatot 138—33 ellen elfogadják.

Szótöbbséggel a szekciók jelentésének felolvasását határozzák el.

Egymásután mennek fel a szekciók titkárai és pénztárosai az előadói emelvényre és beszámolnak a szekciók elmúlt évi működéséről. Különösen a beogradi szekció jelentését hallgatták nagy érdeklődéssel. A jelentések felolvasása után a szekciók vezetőségéből bizottságot küldtek ki a szombati ülés napirendjének megállapítására. Az ülést fél 8-kor zárta be Komadnics alelnök.

Este 9 órakor a Commercía r. t. által a Tiszti Otthonban rendezett társasvacsorán vettek részt az újságírók.

hoz az eszközökhöz, amelyeknek segítségével legalább irni, olvasni megtanulhatnak. A kormányának gondoskodni kell, hogy az iskolaoktatás mai terheit megkönnyítse a kismeberekek és ezzel lehetővé tegye, hogy sok szav hatástelendős gyerek friss koponyájába kigyulladjon a kultura örök mécsese.

Magyar hitel a sándori villamos felépítésére

— Zavarok az építkezés körül —

A sándori villamosvasutí vonal felépítésének kérdése már elintéztetnek látszott az építkezési munkálatok megkezdésével. Azonban már a munkálatok megkezdése után újabb zavarok keletkeztek és bár a munka most is folyik, mégis kérdésessé vált, hogy a vonalépítés mennyi késedelmet fog megint szenvedni és mikorra készül el.

Két ok hátráltatja a sándori vonal megkezdett építésének zavartalan folytatását és befejezését. Az egyik az, hogy a subotici villamosvasutí igazgatósága nem rendelkezik megfelelő anyag fölött s elsősorban a talpa és a kőanyagot fog kifogni, úgy hogy rövid időn belül megakad az építés, ha addig nem sikerül megfelelő anyagpótlásról gondoskodni. Az anyag nagy részét a villamosvasutí igazgatósága Budapestről szerzi be és megtörtént már minden intézkedés, hogy a hiányzó anyagok mielőbb ideérkezzenek, amit azonban a rossz szállítási viszonyok kétségessé tesznek.

Még súlyosabb azonban az, hogy a subotici villamosvasutí igazgatóságnak egyelőre nincs meg a szükséges fedezete a vonalépítés költségeire. A sándori vonal kiépítésének költsége mintegy tizenkét millió koronára rug, amely összeg felől még nem rendelkezik a villanytelep. Ebben a kérdésben a legutóbbi napokban ismét ellentétet merültek fel a villamosvasutí igazgatósága és a város között, mert a villanytársulat azt kívánja, hogy ezeknek a költségeknek egy részét a város előtézze, amit azonban a tanács nem teljesíthet.

Miután pedig a belga részvényesek vezetése alatt álló brüsszeli vezérigazgatóság még ezidig nem folyósította a subotici telepek a szükséges költségeket, a villamosvasutí igazgatósága most más módon próbálja ezt a kérdést megoldani. Arról van szó, hogy az igazgatóság költséget vegyen fel a vonalépítésre és nem lehetetlen, hogy a sándori villamosvasutí vonal a Magyar Államias Hitelbank érdekltségébe kerül.

A belga villamosvasutí részvénytársaság Budapestben ugyanis a Magyar Államias Hitelbankkal van összekötve és ezen üzleti kapcsolat következtében Sebestha Gieza, a Magyar Államias Hitelbank budapesti központjának igazgatója csütörtökön Subotica-ra érkezett és itt a villamosvasutí igazgatóságával tárgyalásokra folytat a sándori vonal kiépítéséhez szükséges tizenkét millió jugoszláv korona hitelezése ügyében. Így tehát a sándori villamosvasutí vonal valószínűleg magyar tőkéből fog települni.

Ha ezek a folyamatban levő kölcsöntárgyalások nem sikerülnek, úgy szó van arról a tervről is, hogy Subotican konzorcium alakulna, amely az új vonalépítést finanszírozná. Az sincs kizárva, hogy a két tervet egyesítik és a hitel egy részét nyújtja csak a Hitelbank, a többi pedig egy konzorcium fogja nyújtani.

Mindezek a tárgyalások és a végző döntés azonban még sokáig elhúzódhatnak és így bizonyosra vehető, hogy a sándori villamosvasutí a kitűzött határidő, vagyis november 10-ig nem készülhet el.

A kultura és a kenyér harca

— Drága az iskola — Nő az analfabetizmus —

A tanítás mindig nagy gond és súlyos teher volt a kisembereknek, a fixizetéseket hivatalnokoknak, a munkásapáknak, akik nehezen szereztek és sok-sok lemondás árán összeporogtatott filléreiket áldozták föl arra, hogy a gyerekeik ne legyenek a kultura mostohái. A kispénzü embe- reknek mindig szeptember volt az a hónap, amelyik a legtöbb álmalman éjszakát szerezte. A beiratkozás napjainak aggodásait, a drága iskolakönyvek beszerzésének problémáját, a tandíj és egyéb költségek lefizetésének nehéz kötelezettségét esztendő- ről-esztendőre mindig ez a hónap hozta, — szeptember, — amelynek vidám diákserege az apák szomorú gondjával vonult be az iskolapadokba. A békévekben is egy munkabá- rárdt éltel minden eredményét rá kellett szánni a tanításra és már akkor is sok fiatal gyerekmber előtt záródott be az iskolakapu csak azért, mert az apák fizetése, megélhetési körülményei nem bírták el az iskoladíjakat. Pedig akkor jóval előbb volt minden: a tandíj, az iskolaköny- vek árai és a tanítás és egyéb költsé- gei sokkal kisebb mértékben vették igénybe a kisembereket, mint ma, amikor egy elemista évi tanítatlása nagyjában kétezer százalékkal többbe kerül, mint 1914-ben, vagy azelőtt. S az állam is abban az időben jóval nagyobb terhet vett át az iskolaoktatás költségeiből, mint ma és mindez mellett ezer más előnye és helyelőnye volt a tanítás viselésének azok számára, akiknek egzisztenciája egyébként nem bírta volna el a ren- des iskoladíjakat.

Ma a helyzettől természetesen még sokkal rosszabb, sokkal sivárabb és sokkal agasztóbb. Ma a gazdasági körülmények olványvíra megromlottak, hogy a fixizetéseket hivatalnokok- nak és munkásembereknek gyerekei csak a legnagyobb áldozatok árán

ludnak hozzáfért a kultura forrásai- hoz. Az iskolaoktatás költségei ma olyan horribálisak, hogy az apák, különösen a szegényebbek, nem tudják előteremteni azt az összeget, ami ma feltétlen kell a tanítatláshoz. Az ide- i vajdasági beiratkozásoknál kitűnt, az iskolakötelek gyerekek bizonyos percenre szeptemberben nem léptek be az iskolapadokba, kívül maradt, mert a súlyos megélhetési viszonyok következtében az apák a jelenlegi iskolaköltségeket nem tudták megfizetni. Nem beszélve a középiskolákról és egyetemekről, amelyeken hova- tovább csak a gazdagok gyerekei boldogulhatnak, az elemi iskolákból három év óta mindinkább többen mar- radnak el azok közül, akiknek — a törvény szerint — most kellene hozzá- kezdeni az írás, olvasás megtanulá- sához, a kultura legelőbb princípium- mainak elsajátításához. Az a generá- ció, amelynek most szeptemberben nyitottak ki az iskolakapuk, nagyon megzavarva került be a kopott iskolapadokba, nagyon megzavarva a szegénységtől és nyomorúságtól, amely erősebb a törvénynél, erősebb a jószándéknál. A kenyér éhsége — a Vajdaságban és másutt is — legyőzte a kulturéhséget maga alá gyűrte és elhallgattatta. A szegény emberek fiait ma egymásután, csoportonként hagyják el az iskolaoktatás káderét és ha számokat gyűjtene ér-ről össze a hivatalos gondoskodás, szomorú és beszédese számok állnának rendelkezésre, amelyek nyíltan és világosan elárulnák azt a vesze- delmet, amely ebből az országra nézve háramlik.

A kormány, amelynek kötelessége, hogy az ország kulturális oroje ki ne apadjon, hanem fejlődjön és erősödjön, nem nézheti félénül ezt a romlást és veszedelmet. Az állam érdeke, hogy polgárai ne nélkülözék a kul- tura erejét, hogy hozzájussanak azok-

A városi költségvetés teherpróbája

A budgetban előirányzott tételek majdnem fillérinyi pontossággal egyeznek a befolyt összegekkel

Az első félévben elfutott már ellenőrizni lehet, hogy az idei városi költségvetés mennyire pontos és milyen eltérések mutatkoznak a budgetben felvett tételek és a lényeg befolyt összegek között. E tekintetben az idei városi költségvetés megjelölését jelent még a szakemberek részére is, akiknek egybehangzó állítása szerint még sohasem volt olyan pontos a *subtotál* költségvetés, mint az idén.

Az első félévben befolyt városi jövedelmek, adók, stb. majdnem fillérinyi pontossággal egyeznek a költségvetésben felvett összegekkel és hasonló a helyzet a kiadások tekintetében is.

Hogy a költségvetés ilyen pompásan állja ki a teherpróbát, annak a budget-tételek lelkiismeretes átvizsgálásán kívül főképpen az az oka, hogy a későn összeállított költségvetésbe már pontos adatokat lehetett felvenni. Amint ismeretes ugyanis, a költségvetés végleges összeállítására csak idén áprilisban fejezték be. Így tehát módjában volt a főszámvevőségnek már nem csak hozzávetőleges összegeket felvenni a budgetbe, mert az első négy hónap bevételeiből könnyen lehetett következtetni az első félévi bevételekre.

A költségvetés késedelmes elkészülése, amely annak idején annyi gondot okozott a városnak, így utólag szolgolt előnyére a városi gazdálkodásnak.

A főszámvevőség egyben megkezdte már a jövő évi költségvetés összeállításának előmunkálatait is, a melyek most még nagyon nehezen haladnak előre, miután még nem lehet pontos számításokat végezni a jövő évi városi bevételekről és kiadásokról.

Vámhivatalt kérnek a novisádi postára

— **Novisádi munkatársunktól** —

A vámkezelés sok panaszra ad okot, miután nagyon sokáig tart, míg az árut elvámolják, de legtöbb panasz mégis a postacsomagok vámolása körül merül fel. A novisádi kereskedők e tekintetben még rosszabb helyzetben vannak, mint a subotíciacsalak. Míg Subotícián a postacsomagfőrgelom hivatalban vámolják el a csomagokat, addig Novisádon a csomagokat ki kell küldeni a vasúti vámhivataltba s ott vizsgálják meg, a vámdeklarációt azonban hónapokig nem küldik meg a postának.

A kereskedelmi s iparkamara most úgy próbál a helyzeten javítani, hogy *Fővámmivaltal felállítását* kéri a pénzügyminisztertől a novisádi postán.

Munkatársunk a postahivatalnál is érdeklődött a postacsomagok elvámolása iránt, hol a következőket mondották:

— A külföldi postacsomagok kézbesítése körül bennünket nem terhel mulasztás. Ha egy csomag megér, rögtön elküldjük a vámhivataltba vámvizsgálat végett, de ott nem nagyon sínek a vámolással. A június hónapban elküldött iratokat csak most kapjuk vissza s ezeket a csomagokat csak most kézbesíthetjük ki.

A fery az, hogy *külföldi távké-
szernél az építkezésre*. A tisztviselőkből egy százból bizottságot választanak, mely a bankokkal a tárgyalást lefolytassa. Egy magyar

pénzesporl, amely tudomást szerzett az építési szándékról, máris érdeklődött a városnál az építkezések iránt.

A pénzhány az oka, hogy a szegények nem veszik teljes mértékben igénybe a város által felajánlott telkeket. A város 1780 négyszögöl telket ajánlott fel a szegényebb sorsúak, főleg munkások részére. Egy öt

Magyarország felvétele kérdésében albizottságot küld ki a Népszövetség

A népszövetségnek a békeszerződésekkkel is kell foglalkoznia

Genéből jelentik: A népszövetségi gyűlés pénteki ülésén Motta szövetségi tanácsos, Svájc képviselője nagy tetszéssel fogadott politikai beszédet tartott a mostani nemzetközi helyzetéről. Motta kijelentette, négy évvel a háború befejezése után az országok és a lelkek békéje még mindig nem tért vissza. Ha becsületesek vagyunk, — mondotta a szókon — be kell ismernünk, hogy

A legutóbbi népszövetségi gyűlés óta a nemzetközi helyzet lényegesen kiélesedett.

Felmerül az a kérdés, vajjon a népszövetség nem tehet-e valamit, hogy a nemzetközi helyzet veszélyeivel szembe szálljon, hogy a népek aggodalmait eloszlassa és szívüket megerősítse?

Három év óta valamennyi nemzetközi kérdés egymással összefügg és valamennyi nemzetet érdekli. Ilyen például a márka zuhanásának kérdése, amely mindnyájunkat érdekli, akár részünk volt a háborúban, akár nem. Az osztrák probléma szintén

telek 5 dinár, s ezt sem kell lefizetni, hanem a téli hónapokban a város részére munkát teljesíthetnek a vevők a vételár fejében. És eddig mégis csak 500 telreke jött előjegyzésre.

A pénzhány úgy vágta kezé a legszebb tervekett, ugy maradt abba a házak és gyárak építése, amely majd csak akkor folytatódik, ha lesz pénz — vagy ha jobb lesz a valuta.

olyan probléma, amely mindnyájunkra tartozik. Az itt képviselt államok között egyetlen olyan sincs, amely az Ausztriának nyújtandó segítség feltételül Ausztria integritásának és politikai függetlenségének fenntartását ne követelné. Ezt a kijelentést minden felől, elsősorban a francia delegátusok részéről nagy helyesléssel kísérték.

Genéből jelentik: A Népszövetség hatodik bizottsága, amely politikai kérdésekkel foglalkozik, délután London hollandi delegátus elnöklésével ülést tartott, amelyen az elnök javaslatára elhatározták, hogy **albizottságot küldenek ki, amely Magyarországot felvétele dolgában javaslatot tesz.**

Ebben az albizottságba francia részről Hanataux, olasz részről Imperiali, angol részről Fisher, svájci részről Motta, továbbá a venezuelai Fortoul és Benes választottak meg. Az albizottság elnöke London lett. A bizottság elhatározta, hogy meghallgatta gróf Bánffy Miklós külügyminisztert.

Három államfő ellen készült merénylet?

A bukaresti rendőrség fantasztikus jelentése szerint Horthy megakartá gyilkoltatni a román királyt, Sándor királyt és Massaryk elnököt

Erdély magyarsága, amelyet az egymás ellen ádáz harcot folytató két nagy romániai párt, a kormányon levő liberálisok és az ellenzékbe kergetett nemzeti párt időnként politikai ítbálnak használ fel, ismét kitartó helyzetbe került. A bukaresti kormány nemcsak elkecsereedett ellenfelét a nemzeti pártot akarja vérfürvényesen bémártatni a korona előtt, de egy csapásra rá akarja sütni a magyarságra is a teljes megbízhatatlanság, a ómaszta ellen való honok ellenségeskedés vádjának bélyegét. A magyarok illoyalitására akar rámutatni a kormány ismételen, de ezáltal olyan megdöbbentő és szokatlan módon, hogy a dinasztia örökere előforduló a romániai magyarságtól. Az erdélyi magyar lapok elkecsereedett hangon teszik szavát a Brătianu kormány legutóbbi manőverét és erőlyesen tiltakoznak a nemtellen harcdeszőkzök alakmazása ellen.

Napokkal ezelőtt a bukaresti sajtó, egyszerre, mintegy parancsszóra ihedigetlennel hangzó, fantasztikus esztét kiirtölt világgá. Egy hatalmas, miffeszézagzó összeesküvés leleplezéséről volt szó, amelyet a hírhedt sziguranca, az állami titkosrendőrség hozott napfényre.

A bukaresti lapok szerint eliogett magyarországi és erdélyi összeesküvők vallomásából kiderült, hogy Horthy magyar kormányzó nagyarányú összeesküvés élén áll, amelynek célja, hogy meggyilkoltak Románia és Jugoszlávia királyát és a cseh köztársaság elnökét és miniszterelnökét. Ezt a jelentést bukaresti híradás alapján a párisi lapok is közzétették.

Az összeesküvést a sziguranca jelentése szerint egy magyar terroristaszervezet tervezte, hogy a merénylet napján a magyar csapatok

megkezdihessék újabb előnyomulást Nyugatmagyarországon. A sziguranca felfedezése szerint az erdélyi egyesülete igen kompromittált az ügyben és több tagját Bukarestben és Biharpuspökín letartóztatták. A merénylet megbizott terroristák Biharpuspökínl lépték át a határt és kizításkájukban 15 kg. ekrazitot és igen sok más robbanóanyagot akartak becsespezni. A terroristák kihallgatásuk alkalmával előadták, hogy

az összeesküvés a Bukarestben a Hotel Continentalban lakó Belmont gróf hátafta volna keresztül.

aki az utóbbi napokban a bukaresti sporthörökkel keresett érintkezést. Kihallgatásuk alkalmával előadták még, hogy

a merényletet a király megkoronázásának tiszteletére kitűzött lövészény-díjért való küzdés napján háftották volna végre.

A sziguranca jelentése szerint két terroristán kívül a szervezet valamennyi tagját letartóztatták. A letartóztatottak közül az egyik azonban ott helyben beismerte, hogy tagja a magyarországi T. csoportnak, a mely *Gáborokly* ezredes vezetésével áll. A magyar tisztek kifeltették, hogy szervezetük élén Belmont gróf áll, aki a Continental-szállóban volt megszállva. Augustus 31-én a gróftól letartóztatták. Egy esztékonyvet találtak náuk, amely *The Bank of Romania* nevű bankra volt kitalálva. Belmont grófot együtt az illető tisztek a Hipodromban pákaptarták aközni a királyi család páholyát és az idegen államok képviselőit főhelyein a koronázási ünnepségek alkalmára. Szeptember 1-én éjjel az összeesküvők közül a le nem tartóztatottaknak sikerült elmennek. A határokat különös gondnal őrizték.

A román titkosrendőrség most fázaz munkában van, a letartóztatások tovább tartanak. Az erdélyi magyar közvéleményt ez az új összeesküvés, mese, éppen azért, mert tudencijára nagyon is világos — rendkívül elkeseríti. Az igazom igen nagy. A magyar lapok éleskangú cikkekben tiltakoznak a magyarság ellen irányuló manőver ellen. Egyébként a budapesti kormány is megszólat ebben az ügyben és

hívatatosan cáfolja a bukaresti és párisi jelentéseket. A cáfolat szerint *Gáborokly* nevű ezredes a magyar hadseregben nincs és soha nem szolgált.

A bukaresti lapok egyik napról a másikra teljesen elhallgattak a nagy merénylertve meséjével. Az egyik lap azt írja, hogy az állítólagos Belmont gróf is költött személy.

A bomba tehát nem robbant fel. Ma már senki sem hisz a naiv bukaresti mesében.

Index-törvényt sürget a magyarországi szocialista-párt

Budapestről jelentik: Minthogy a kormány az ipari munkásságot kizárta a kedvezményes lisztellátásból, a Szakszervezeti Tanács érintkezésbe lépett a GyOsz-zal és arra kérte, hogy közös bizottságot alakítsanak a mindenkori bérek megállapítása céljából. A GyOsz annak idején félretette a szocialisták írását, utóbb azonban mégis foglalkozott vele és *szembel helyezkedett a szociáledemokrata párt kívánságával*. Legújabb fázisa ennek a tárgyalásnak az a két nyilatkozat, amelyet a GyOsz és a Vas-és Gépgyárosok Országos Egyesülete adott közre. Kijelentik, hogy bizonyos koncessziók ellenében hajlandók a béremelésre.

Hír szerint ebben a nagyfontosságú kérdésben a közeljövőben gyors iramban indulnak meg a tárgyalások és remény van arra, hogy sikerül megtalálni a közeputat. A szociáledemokrata párt természetesen nemcsak a fizikai munkások bérvisszonyainak állandó rendezése céljából sürgeti az index-törvény létesítését, hanem az a célja, hogy a *magántisztviselők és az összes szellemi munkások ugyanilyen év alapján kapiák meg munkájuk ellenértékét.*

Hajsza a milliárdok után

A Horowitz-örökség újabb fejleményei

A 140 millió dolláros Horowitz-örökségről most cikkünk élénk érdeklődést keltett minden irányban. A cikk nyomán már a Vajdaságban is többben akadnak, akik felfedezték az elhunyt Horowitz József anglikán puspokkal való rokoni kapcsolatukat. A hitelen nekiluzdulás természetesen igen könnyen érthető, mert hisz a 140 millió dolláros örökség dírtokiban is szédületes összeg. A hatalmas örökségre mintegy kétszázan jelentétk be igényüket. Ha valamennyinek az igény jogosultságát elismernek, akkor is tekintélyes összeget kapna minden Horowitz.

A hatalmas örökség főleg házakban, vasúti és petróleum részvényekben van, de készpénzben is tekintélyes összeg maradt. Az örökséget az állam felügyelete adta az anglikán egyház kezé. Az erdélyi Horowitzok megkészsából különböz egy közös, való nagyvöl ár el már régebbi időben, ahol Horowitz Árpád nagysebényben borbély volt együtt a 1620 évében Amerikába készült, hogy az örökség ügyében intőzködjön.

A Horowitz örökségnek van egy másik ága is. Nórögében halt el Horowitz Salamon szobrász fiókort. Az öröksöke a bukaregi magyar és amerikai követlégek után bejelentették

mány a kül- és belföldi államadósságok konvertálását és a lei lebellyezését készíti elő a legnagyobb eszenben. Ez a hatalmas pénzügyi operáció az aranyértékű leire való áttérést jelentené. A lebellyezés kulcsa ennek megfelelőleg 4:100 arány volna. A magyar koronát illetőleg nem zá-

rultak le a kötélt valutaforgalom bevezetésének eredményességét fölött való viták. Tulajdonképpen itt a legnehezebb megmondani a közeljövő alakulását. Popovics infláció-ellenes politikájától határozottan lehet eredményeket várni.

HÍREK

Tanító és a csendőr

Egy spliti újságíró, aki türelmes és pacifista a nemzetségekkel szemben, a kormánypolitikával kapcsolatban, a felköszöntők során, ezt mondta: Több tanítót és kevesebb csendőrt. Több tanítót kell küldeni a magyar-szék mellé, több kulturát és nemes jóakaratot kell a kormányhoz azokra a vidékekre fordítani, ahol magyarok laknak, — nemzetségek. Csendőr helyett, szurony helyett a kultúra nap-színosaival volna opportunus, célra-vezető a konszolidációs politika, az államhatalom képviselőinek az a törekvése, hogy az ország békében, melegedésekben és jólétben éljen. Mert a csendőr nem lehet jó politikai eszköz, mert a csendőrről csendűt erőszakos egysúlyhellyel törvényeszerint mindig erősebben és jobban gravitál — a békétlenség felé. A békétlenséget pedig, ha megnövekszik csak újabb csendőrről, újabb bszuronnalval lehet megtartani az alkotmány sáncába. Az abszolutisztikus intenciójú politika egyet jelent az állam megromlásával, aggodalmak mesterséges szűrésével, bajok megsokasodásával, hibák kimélyítésével és szakadékok kibombantásával. A tanító — a kultúra — az egyedüli helyes, alkotmányos politikai eszköz nemzetségekkel szemben, akiket megbékíteni és loyálissá nevelni óhajt az államhatalom. Tanítót — kultúrát a nemzetségeknek — mondta a spliti újságíró — és mi magyarok keserűen gondoltunk arra a kulturminiszteri rendeletre, amely kitiltja a magyarokat — az iskolából...

Mit szól hozzá?

— Az újságíró kongresszus alkalmából jóformán minden órára esik egy banketi. Attól félek, hogy a vendégek máris jól taktak Szuboticával.

— Az egyetemek nemzetközi kongresszusa. Genfből jelentik, hogy a népszövetség tárgyalásai során a szellemi együttműködés bizottsága megbeszélte, miképp lehetne előmozdítani a nemzetközi érintkezést és biztosítani a szellemi tulajdon sérthetetlenségét. Alkalmes időben nemzetközi nagygyűlésre fogják összehívni a világ összes egyetemeit, hogy a feladatokat megoldásait megbeszéljék.

— Támadják a belügyminisztert György herceg ügyének elintézése miatt, Beogradból jelentik: A »Tribuna« éles támadást intéz Timotievics miniszterelnök helyettes ellen a György herceg ügyében elfoglalt álláspontja miatt. A »Pravda« és még több demokráta lap interjúval között Timotievicsről György herceg ügyében — írja a »Tribuna« —, de ezek a közlések teljesen alaptalanok és tendenciózusak, mert György herceg ügyében a kormány még Bledben határozatot hozott, a királynak Marienbadba való utazása előtt és ennek a határozatnak végrehajtását bizták Timotievicsre. A lap kijelenti, nem tudja, hogy Timotievics végrehajtotta-e ezt a megbízást, de amit eddig tett az ügyben — állapítja meg a »Tribuna«, az saját elhatározásából és saját felelősségre tette és erről a kormánynak nincs tudomása. A kormány nem is akar foglalkozni olyan kérdéssel, amelyre vonatkozólag már határozott és amit Timotievicsnek csak végre kell hajtani. Eszerint a kormány nem is kért és nem várt semmi újabb utasítást. Pasiečnik — írja a »Tribuna« — és a páhenon levő miniszterelnök nevét csak tendenciózusan vették bele az ügybe.

— Prágában cseh—magyar gazdasági anktra készülnek. Prágai jelentés szerint a cseh kormány az ötdik prágai mintavásár alkalmából közgazdasági ankéteket kíván rendeztetni. A cseh—román és cseh—magyar közgazdasági ankéten kívül, amelyeken az illető államok közötti gazdasági érintkezést újabb alapjait fogják lerakni, a kormány a szakkongresszusok egész sorára készül.

— Olasz kölcsön Ausztriának. Bécsből jelentik: Az olasz követ közölte az osztrák kormánnyal, hogy a heven milliós líras kölcsön első részlete gyánant harmincöt millió líra rendelkezésére áll a kormánynak.

— Az olasz kommunisták megölték a Popolo d'Italia szerkesztőjét. Milánóból jelentik: Pincardóban kommunisták megölték a »Popolo d'Italia« szerkesztőjét — halálosan megsebesítettek. A fascisták erre fagyújtották a népotthon. Cappi volt képviselő vérebe verték.

„Szabadelvű-párt“ba tömörül a magyar ellenzék

Huszonöt képviselő csatlakozását várják — Együttműködés a szocialistákkal

Budapestről jelentik: Hetek óta folyt a tanácskozás abból a célból, hogy a parlament liberális polgári tagjait közös tábortba tömörítsék és egyuttal olyan pártot alapítsanak, amely szabadelvű és demokráta programjával a jövőben döntő szerephez juthat a magyar politikában. A tárgyalás már eredményre is vezetett, amennyiben az érdekeltek a legnagyobb örömmel fogadták az egy csoportban való tömörülés gondolatát. Ugron Gábor például kijelentette, hogy készségesen harcol az új zászló alatt. A Rassay-párt azt az áldozatot is kész megfizetni, hogy feloszlik, ha a körülmények úgy alakulnak, hogy az új párt a mostani szabadelvű ellenzéki pártok kereteinek felbomlása utján jöhet egyedül létre. Vásonyi Vilmos hazatéréséig nem történik meg a döntő lépés, de rögtön megkezdődik a szervezkedés, míhelyt a nemzeti demokrátiák vezére Budapestre érkezik. A szabadelvű ellenzéki politikusokat az a tény készítette

a megmozdulásra, hogy az ország szabadelvű és demokráta polgárságának aránytalanul kevés képviselője van a parlamentben és így legalább ennek a néhány nemzetgyűlési képviselőnek kell összefognia, hogy a szervezés révén döntő súlyú szabadelvűpárt alakulhasson ki és sulya szerint vegye ki a részét a magyar politika irányításából. Számolnak azaz az eshetőséggel is, hogy a tél folyamán koncentrációs kabinet alakul és ebben az esetben a liberális ellenzéknek is vállalnia kell a rászó részét, amit azonban csak úgy tud teljesíteni, ha egszleges szervezete van a parlamentben.

Keserű hangon beszélnek ellenzéki körökben arról, hogy sokan hirdették a szabadelvű programot, míg nem volt kezükben a mandátum, sokan agitáltak a numerus clausus ellen a választások idején, most azonban szépen hallgatnak az egszleges párt berkeiben és megelégednek összes ígéreteikről.

Görögország kiüríti Kis-Ázsiát azonnali fegyverszünet fejében

Elfogták az új görög főparancsnokot — Újabb hír Konstantin király meneküléséről

A kisázsiai eseményekről részint ellentmondó hírek érkeznek, ezért a helyzet nem teljesen áttekinthető. (Míg a török csapatok Szmirna irányában gyorsan haladnak előre, az arcvonal legnagyobb részén a görög csapatok ellenállása felújult. A törökök politikai ambícióit a könnyű győzelem kétségtelenül megnövelte, mindamellett azonban a szövetségesek körében hangsúlyozzák, hogy a török győzelemnek nem szabad betyoltsólni a közel keletre vonatkozó megállapodások létrejöttét. A szövetségesek ragaszkodni kívánnak a békeszerződésben és az azokat követő közös határozatokban lefektetett elvekhez.

A további vérontás elkerülése céljából a konstantinápolyi nagykövetek elhatározták, hogy az angorai kormányt meg fogják kérni fegyverszünet kötésére. Ha az angorai kormány ezt a meghívást elfogadja, a szövetséges csapatok főparancsnoka és vele a francia és olasz parancsnokok találkozni fognak a török és görög katonai megbízottakkal Izmidben, a semleges zóna határán. A Bosporust, Tráciát és Konstantinápolyt a szövetséges katonai erők mindaddig megszállva fogják tartani, míg a közeli Kelet kérdését a hatalmak a legkedvezőbb pillanatban el nem intézik.

A nagyhatalmak megbízottai értesített kaptak kormányaiktól, hogy Görögország a fegyverszünet létrehozása céljából közvetítést kérte fel a szövetséges kormányoktól. Ennek alapján a francia, angol és olasz dragomán közölte az angorai kormánnyal, hogy Görögország beleegyezik haladéktalan fegyverszünet megkötésére eseten Kisázia kiürítésébe. Ha ezt a javaslatot elfogadja az angorai kormány, a tárgyaló felek a fegyverszünet feltételeinek megállapítása végett a semleges zónába találkozónának.

Berlinből jelentik: Dszelal Mahmud, Kemal basa egyik bizalmasa, az angorai kormány békefeltételeiről a következőket mondotta:

— A török nemzeti kormány most is, nagy győzelme után megmarad azok mellett a mérsékelt békéfeltételek mellett, amelyeket az angorai nemzetgyűlés határozott el: követeljük, hogy Szmirna, Kisázia nyugati része a tengerparttal, Kelet-Trácia és Konstantinápoly visszakapják függetlenségüket, azaz török lennthetőség alá kerüljenek vissza. Az angorai kormány természetesen elismeri és biztosítja a nemzeti kisebbségek jogait.

Elfogták a görög generalisszimust.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda angorai távirata szerint azt jelentik, hogy Trikupiszt és több más görög tábornokot szeptember 2-án este török csapatok elfogták és a kemalista haderők földhízállásra vitték, ahol Musztafa Kemal basa vendége.

Ódemis megsejtsége után 2000 főnyi török lovasság Szmirna felé nyomul.

Angórából jelentik: Trikupisz görög tábornoknak az új görög főparancsnoknak és más vezérkari úszeknek fogságba jutását megérősítik. A görögök vesztesége 50.000 ember, akik közül 15.000 a fogoly.

Menekül Konstantin király.

A Petit Parisien londoni jelentése szerint oda az az athéni hír érkezett, hogy Konstantin király Athénből ismeretlen helyre utazott.

Athéni politikai körök elkerülhetetlennek tartják a kormányválságot. A harcéri eseményeken kívül a gazdasági helyzetnek a drachma értékének eséskénese következtében beállott rosszabbodása is hozzájárul a politikai válság létesedéséhez.

A Temps jelentése szerint a görög kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy Kisázia kiürítése után a hadsereget Khiosz szigetén demobilizálják. A kormány ezzel el akarja kerülni a zavargásokat, amelyekre a csapatoknak Athénben és Görögország belsejében lévő helyőrségekben való leszerelése alkalmat szolgáltatna.

— A törvényelőkészítő bizottság ülése. Beogradból jelentik: Trifunovics, a törvényelőkészítő bizottság elnöke szeptember 15-re hívta össze ülésre a bizottság tagjait, amelyen a hivatalnokokról szóló törvényt fogják átanulmányozni. A vidéken levő tagokat táviratilag hívják össze.

— Az igazságügyminiszter Párisba utazik. Beogradból jelentik: Markovics Laza igazságügyminiszter a legközelebbi napokban Párisba utazik, hogy ott a jövőtételi bizottságnál személyesen szerezen információkat az SHS. királyság jövőtételi számlájának és követeléseinek helyzetéről. Hazatérése előtt az igazságügyminiszter a Párisban tartózkodó Sándor királyt is informálni fogja a jövőtételi kérdéstről.

— Mezőgazdasági kongresszus Novisadon. Novisadról jelentik: A mezőgazdasági egyesületek szeptember 14. és 15-én Novisadon országos kongresszust tartanak. A beogradi és zagrebi egyesületek vezetői vasárnap, szeptember 10-én Novisadra érkeznek, hogy a kongresszus előkészületeinek munkálataiban résztvegyenek.

— Francia sajtó a Stinnessel kötött szerződésről. Párisból jelentik: A sajtó általában helyesli Stinnessnek Lubersce-al kötött szerződését. A Petit Parisien azt írja, hogy ha a két állam érdekei az idők folyamán szoros összeköttetésbe hozzák a két ország kereskedelmi és ipari világát, akkor biztalan bekövetkezik a morális lefegyverzés is.

— De Valera állítóg fogságba kerül. A Timesnek jelentik Londonból: Eddig még meg nem erősített cserki híradás szerint a köztársaságiak vezéréit, De Valerát és Erskint Childerst elfogták. Az utóbbi állítólag megsebesült.

— Fényes Lászlót rendőri felügyelet alá helyezték. Budapestről jelentik: Fényes Lászlót csatornák déli felé baidték a Mosonyi-utcai tolonchúzába, ahol közölték vele, hogy a belügyminiszter elfendeit a rendőri felügyelet alá való helyezését. Tudomására hozták, hogy hetenként egyszer jelentkeznie kell a tolonchúzában, Budapestről nem szabad eltávoloznia, nyilvános helyiségekben nem jelenhet meg. A rendőri intézkedések tudomásulvétele után Fényes László elhagyta a tolonchúzat.

— A sztrájkok bécsi nyomászokl információk lapot adnak ki. Bécsből jelentik: A grafikai kartell, miután a nyomásztrájk miatt az osztrák főváros újság néki maradt, elhatározta, hogy kénaponként megjelenő információk újság kiadását. A lapnak "Narchrichten der Gewerkschaften Österreichs" lesz a címe és mint bevezetőben mondja, politikájával nem foglalkozik, hanem célja kizárólag az, hogy a sztrájk állásáról informálja a nagyközönséget. A nyomásztrájk egyébiránt tovább folyik, a helyzet semmiben sem változott. A bécsi információk kiadás értesíti a közönséget arról, hogy a kormány felemelte a munkanélküliek segélyét. Csáládfentartók 10.080, nőtlenek 6718 korona napi segélyben részesülnek ezután.

— Semhat asszony öngyilkossága. Genéből jelentik: A lapok megható részleteit közölnék Semhat asszony öngyilkosságáról. Készeletlen, hogy jól átgondolt cselekedetről van szó, az asszony nem hirtelen elhatározással követte el az öngyilkosságát. Férfi halála után egész életét egyedül volt csak a channonyi polgármester volt nála, este pedig egyik ismerős család tett nála látogatást. Ez után a látogatás után Semhat asszony az íróasztal mellé ült és ott a következő levelet írta:

— *Férfiem, már tizenkét órdja halott. Soká vártam rád. Éljétek korozatán, elkövette az öngyilkosságát. Holtan találták.*

— Repülőverseny Anglia körül. Londonból jelentik: Szombaton kezdődik meg az Anglia körül való repülőverseny az angol király felajánlotta fizeteldjéért. A Croydoni repülőteréről 22 pilóta indul Glasgow felé, ahol északra állomást tartanak. A versenyük másnap térnek vissza a repülőterre. A király kívánságára a versenyben elsősorban utasszállító gépek vesznek részt.

— Carnso üzveggyét kitagadták az apai örökségtől. Newyorkból jelentik: Ott most halt meg Mr. Park Benjamin, a kiváló jogész és nagybíró ügyvéd, akinek az egyik leánya Carnsohoz, a híres tenoristához ment férjhez, Benjamin vagyonát többszázmillió dollár becsüli. Végrendeletének felbontása után kint, hogy mind az öt leányát kitagadták a hatalmas vagyonát fogadott leányára, azaz, aki az utóbbi esztendőben házevezetője volt.

— Boxbajnokból mozisínész. Párisból jelentik, hogy Carpentier György, a híres boxbajnok elhagyja foglalkozását és új pályát választ. A hozzérték már régen megállapították, hogy az ökl mestereiből kiváló mozisínész lenne. Egy vállalkozó most előnyös szerződéssel kínálta meg, amit ő is fogadott.

— Hatvanmilliósi fizetésemelést kérnek a lengyel postások. Varsóból jelentik: A posta- és távírósztrájk, Lemberg, Stanislaw kerületek kivételével, egész Lengyelországra kiterjedt. A Biviro csak az általa használtára működik. Varsóban polgári műszaki szolgálat alakult, amely a legzükségesebb postai forgalmat látja el. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a követelések teljesítése az államot hatvanmilliórd kiadással terhelné, ami a valuta mostani állásában kivihetetlen.

— Mátyás király és Hunyadi János a gyulafehérvári koronázáson. Most épül a gyönyörű templom Gyulafehérvárról, ahol a román királyi párt az erdélyi kapcsolót részek nevében megkoronázzák. 730 kötecs hordja a léglát, 2000 kömüves rakja a falakat, érnékek, építések, szobrászok és festőművészek szoraskodnak, hogy a templom monumentális és szemképrázáló legyen. A koronázási templommal egyidejűleg a szomszédos tiszli kázinót is átépítik, rózsaszínű márványoszlopokkal fémaztják alá és a nagyterem oldalafalazata gránis freskókat festenek. Az egyik szalon bal oldalán Mátyás király és Hunyadi János hadvezérei mellépei készülődnek a szomszédoságukban Saguna, Saue és Micu hadvezérek, a másik szalonban Jancu Avram és Hora Clozka képei szineskednek.

— Házasság. Freud Róbert és Klein Lily Novisad folyó hó 10-én, vasárnap délután 4 órakor tartják esküvőjüket a novisadi zsidó templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hír Zita királyné magyarországi tartózkodásáról. A Prager Arbei című lapnak azt jelentik Münchenből, hogy Zita királyné Spanyolországból Szombathelyre utazott s oda meg is érkezt. A MTL a prágai lap híret megcáfolja.

— Brazília szabadságünnepe. Braziliában ünnepegekkel ünnepeleik a Brazíliai Egyesült Államok szabadságünnepeit, függetlenségének századi évfordulóját, 1822 szeptember 7-én Brazília portugál gyarmat volt, egy napon elszakadt az anyaországtól és független állam, császárság lett. Hatvanhét évig állott fenn mint császárság, 1889-ben Braziliát köztársasággá kiáltották ki.

(*) Dr. Fürst Sándor novisbasi orvos folyó hó 10-től folyó hó 30-ikáig Németországban tartózkodik a líncsei orvoskongresszuson. Rendelését október 1-én kezdli. 6457

(*) Lepedát és Jovanovic cégnél 4. és 5-én a következő számokat sorolták ki: 5000 dinár: 64407, 2000 dinár: 69905, 800 dinár: 22037, 64400, 65581, 400 dinár: 38780, 77479, 82764, 192 dinár: 2830, 40, 4515, 17, 33, 5047, 7224, 39, 71, 7586, 8435, 9825, 42, 9963, 11107, 15, 39, 13062, 283, 84, 86, 300, 16119, 174, 18338, 60, 62, 675, 22041, 99, 23802, 22, 44, 28027, 40, 100, 27211, 28, 47, 95, 414, 37, 94, 28302, 1, 19, 69, 29432, 72, 32624, 78, 33773, 81, 36142, 73, 88, 38041, 48, 779, 779, 40851, 54, 42838, 44084, 90, 99, 351, 45527, 35, 47917, 30, 88, 94, 48301, 11, 37, 93, 94, 49715, 35, 80, 50706, 32, 51055, 100, 52321, 28, 90, 53264, 71, 75, 93, 56454, 57578, 91, 602, 3, 42, 48, 58304, 59961, 75, 60926, 32, 40, 62219, 50, 63359, 64476, 98, 65512, 30, 55, 83, 95, 67725, 38, 55, 802, 68818, 27, 66, 69034, 43, 67, 80, 81, 98, 72319, 27, 95, 74054, 64, 79, 75982, 76309, 17, 92, 77404, 78924, 79457, 79, 99, 716, 38, 930, 81, 80712, 29, 82704, 93, 83906, 56, 99, 62, 66, 87105, 25, 88128, 77, 89032, 74, 92028, 65, 145, 58, 66, 80, 87, 93005, 98, 94325, 96579, 98516, 709, 43, 77, 91. — A következő húzás október 5. és 6-án lesz.

(*) A legizletesebb és legolcsóbb villásreggeli Landovis (volt Bačka) vendéglőjében. Csak 2 dinár.

(*) Dr. Vécei Jenő orvosi rendelője nemi betegrek részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Pirozka-féle ház.

(x) I. M. Ovidia beográdi ügyvéd, telefon 1548. Kralja Milana 9 (az udvarban). Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez szerbül, magyarul. 3748

(*) Mit panaszkodok? Ékkezen ott, ahol én. Hol? a Fierst-étteremben.

(*) Dr. Herman Károly orvos németországi utaból visszatért és rendeléseit uból megkezdte. Rendel. c. e. 8—10-ig és d. u. 2—5-ig. Rudzs-u. 2. Röntgen. 3747

Bácsa—Spárta (Zagreb) 3:0. Az agyonreklamozott zagrebi csapat várakozáson alul győztes szerepelt. Játéka, mely körülbelül egy nívó mozog a helybeli elsőosztályú csapatokéval, meglepően nélkülözött minden komolyabb tudást és technikát. Ugy a védelem, mint a csatársor rosszul játszott. A Bácskának igazán nem kellett megerőltetni magát, hogy gólokkal győzzön ellene. A győztes csapatban jó volt a halvesor és a csatársor jobbszárnya. Kovács, a centerben, még mindig nem érte el formáját. A bíró jól bíraskodott.

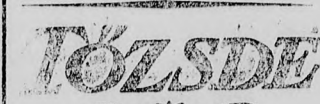
Sand—Sombori Sport 6:0 (1:0). Bíró: Mázics. A suboticai csapat az első félidőben egyenrangú ellenfelet talált a Sandnak, amely csak a második félidőben jutott fölénybe, amikor a Sport védelem nem bírva tovább az iramot, összeroppant. A sombori csapat súlyos vereségnek nagyrészt az volt az oka, hogy a közvetlen védelem csúdot mondott és egymásután engedte göllyelyeztethet a jó formában levő Sand-csatárokat. A mérkőzés egyébként elég változatos és nívós volt, eltekintve a mérkőzés utolsó perceitől, amikor a Sport szánalmas vergődése sokat rontott a játékon. A Sandban jó volt ugyszólván precízben látta el feladatát, a halvesor és a csatársor is várakozáson felül megálta a helyét. Egyénileg Belesin Ördög és Hled váltak ki. A Sportban csak Szabó és Sulyok játszottak kielégítően. Mázics bíró körültekintően, jól vezette a mérkőzést.

Novisad A. Novisad B. válogatott 3:1. (1:1). Novisad 22 legjobb játékosaiából összeállított két csapat mérkőzését a jobb csatársorral rendelkezés A. együttes nyerte meg. A mezőnyben kitűnt az A) csapatból Szaraz és Bartók, a B)-ből a közvetlen védelem: Tuskó és Gáspár.

A bécsi nemzetközi atlétikai verseny. Csütörtökön kezdődött a V. A. C. nemzetközi atlétikai verseny, amelyen résztvettek a magyar atléták is. Az első nap eredményei a következők: 100 yard: I. Kurunesy (M. T. K.) 10 mp. 1000 m. I. Friebe (Gráz) 2 p. 23 mp. 2. Benedek. (Friebe mellészsésséggel győzött). Súlydobás: I. Vállay (M. A. C.) 12,83 m. Rudgrás: I. Haselsteiner (Bécs) 3,25 m. 2. Hadházy. 5000 m. I. Friebe 15 p. 30,4 mp. 2. Várady 16 p. 37,3 mp. Távollugrás: I. Egger 7,01 m. 2. Molnár (Székesfehérvár) 6,72 m. Svéd staféta: I. M. A. C. 2 p. 01,3 mp.

Zagreb—Novisad. Szeptember második felében a két város válogatott csapata találkozni fog Novisadon. Ez lesz az első Zagreb—Novisad városközi mérkőzés.

Zs. A. K.—Sub. Amateur 3:2 (1:1) (Bajnoki). Bíró: Benis. Egyenlő erők küzdélme volt, amelyből a nagyobb technikával rendelkező Zs. A. K. került ki végül is győztesen. Az Amateur minden játékosra lelkesen és nívósan játszott. A Zs. A. K.-ban a csatársor volt a legjobb, a védelem sokszor hibázott. Benis bíró jól vezette a mérkőzést.

Zürich, szeptember 8. Zúriat. Berlin 0,40. Newyork 527. Páris 40,90. Milano 2290. Prága 17,40. Budapest 0,2250. Zagreb 155. Varsó 0,0750. Bécs 0,0750. Bélyezgett 000875.

Novisadi terményüzsdé. A mai üzlet nap csendes lefolyású volt. A vevők tartózkodtak a vásárlástól. Buzában nem volt kérés. Bácskai búzát 445 din. Bánát 440 din. kínáltak, kérés nélkül. Árpában szintén nem került üzletkötésre. A kínálat 377,75 din. árat követelt. — Üzlet csupán kukoricában fejlődött ki, nagybecsű telekben. Ár 380 din. Liszt, 0-ás kőtte-tett 643,75 din. Korpa 215 din.

„SAVA“
Általános Biztosító Társaság, Zagreb (Ezeült "Generali")
Elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett: élet, baleset, szavatossági, tűz, bet, res, üveg, szállítmány, tüzakarolytan beálló természeti károk elleni és jegbiztosításokat.
Vojvodina aligergatósítva:
Escontna i Pučka Banka d. d.
Subotica, Strossmajerova n. (Huspiac)
A Takarékpénzt. és Népbank helyisége.

CREM ARANSKALÁSZ CREM
PINTÉR FERENC
Szt. József gyógyszerüzára
Subotica

VESZÜNK
legmagasabb áron
7%-os államkölcsönt
4%-os Osztr. Magyar járadékot
Stanković i Drug
Kralj Aleksandrova ul. 8.
Subotica. :-: Telefon 480.

Állatorvosi vezetés! Állami felügyelet!
PATRIA
SÜRGÖNYCUM: PATRIASERUM SUBOTICA. TELEFON SZÁM: SUBOTICA 60.
VÉDJEGY SZERUMTERMELŐ-INTÉZET BEGRAD—SUBOTICA
Első hazai intézet,
mely termel é. szállít védő- illetve gyógyító oltóanyagokat és szerumokat minden mennyiségben és mindenkor teljesen friss állapotban a következő betegségek ellen:
Lépfene, sertésorbánc, sertéspestis (sertésvész), sertés-septikaemia, baromfikólera, mirigykór (petecskór), járványos eivételés (abortus).
Készítünk továbbá Murint egerek és Ratint patkányok irtására.
Díjtalan körmegállapítás!
Díjmentes felvilágosítás minden szakkérdésben!

NYILTTÉR.

Vendéglő átvétel.

A mai napon Malihedjesen Kószó József vendéglőjét átvettem. Akinek bármintemű követelése van, 8 nap alatt nálam jelentse be, mert későbbi bejelentést figyelembe nem veszek. 6455

Dömötör József
Malihedjes.

Pályázati hirdetés.

A feldvaraci izr, hitközség ezennel pályázatot hirdet egy

kántor- metszői állásra,
mely állás mielőbb elfoglalandó. Az állás javadalmazása: Fix fizetés megegyezés szerint, 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel, nagy kert és üzlethelyiség. Pályázatok fizetési igény megjelölésével a hitközség címére küldendők.

Dr. Szász Imre
hitközs. elnök.

6388

Subotička Gradska Javna Bolnica,

Broj 1328/922. D.

OGLAS.

Ravnateljstvo ovdajnje gradske bolnice namerava nabavljati mesa za bolnicu.

Sloga se pozivaju zainteresovani, da izvole dati svoje ponude stvarateljstvu ovdajnje gradske bolnice, do 22. septembra 1922. god. do posle podne 5 sati, gde se i uslovi mogu za isporuku videti.

Isporučka mesa trajeća od 1. oktobra 1922. god do 31. decembra 1922.

Subotica dne. 6. septembra 1922. god.

Ravnateljstvo Gradske Javne Bolnice.

A szőlősgazdák figyelmébe!

FERRUM

mezőgazdasági gépgyár és vasöntőde r. t. Subotica ajánlja

SZÖLLŐPRÉSEIT

a legjobb és a legmodernebb kivitelben azonnal szállításra.

Fagyapó

saját gyártmány prompt szállítható

„GRADIVO“ Kereskedelmi Társaság
ZAGREB, Bogovičeva ul. 3. Telefon 5-55.

WEITZENFELD és TSA SUBOTICA. TELEFON 190.

Iroda: Városi bérpalota. Kötélgyár: Sental-put Alapítva 1902. 000000 Táviratcím: Ken deripar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokrócokat, tűzoltó és kerti tömlőket, ujlisztes, gabonás, gyapju, foil, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket juttából és lenből, mindenemű házivásznat. Zsineg, kötél és hevederek. 712

FÜZŐ

TEREM.

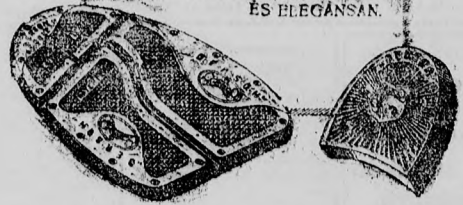
A m. t. hőigközönség figyelmét felhivom az újonan érkezett modern szabásu legegánsabb fűzőkülönlegességekre. Javítást és alakítást elfogadok.

Dimitrijevic Juliska
Skotus Viator ulica 10.
A fopostától 4-ik ház.

BERSON

GUMMISAROK ÉS TALP

MEGÖVIA LABELIJÉT TARTÓSAN ÉS ELEGÁNSAN.

Kapható minden jobb bórkereskedésben. Nagyban:
BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Szódás és kracherlis üvegek

minden nagyságban.

Fejek és mindenféle gumiáruk, szénsav, élesztő.

Naponta friss szétküldés. Állandó raktár

NOVISADON

SCHOSSBERGER GYULA
cégnél, Futoska ulica 29.

„Danica”

CIPŐ a legjobb és legolcsóbb Subotica, Aleksandrova ul.

Egy használt 60-100 HP

szivógáz-

vagy

nyersolajmotor

megvételre kerestetik.

DITRICH ÁDÁM CSUROG

Német kisasszony felvétetik

három és hat éves gyermekek mellé. — Cim RUDICS IGNÁCZ SENTA. Zongorát tanító előnyben részesülnek. 6363

Eladó egy 3 tonnás

TEHERAUTÓ

„Saurer” márka gummvál, továbbá I „RABA” MOTOR 45. HP. Sassióval jó állapotban. Industrija motora Proflič i Drugovi Novisad, Sumadlijska 6389 ulica 7. szám.

Okleveles volt magyar tanárnő

izraelita, ki franciául, németül perfektil beszél és zongorázni tud, uri családhoz 12 éves kisleány mellé

kerestetik.

Ajánlatokat „SCHMOLKA” hirdető iroda „4196” sz. alatt Novi Sad, Postafiók 92. továbbít. 6396.

GILLETTE

és mindenemű úborotváló késeket felelősség mellett a legjobb rendszerű motorikus üzemre berendezett gépen egy dinárért azonnal újja köszörülök.

DEUTSCH IZIDOR OPTIKUS SUBOTICA.
Vidéki rendelőimet kérem a késeket ajánlott levélben beküldök.

Hordót keresek

nagyobb tétel jó állapotban levőt

SCWARCZ BORKERESKEDŐ

Subotica, Senčanski put 17.

ELADÓ

9 és fél hold elsőrendű parti föld felugrólt állapotban és egy ház Szőregben, jutányos feltételek mellett. A házba ártézi kut van bevezetve. Érdeklődni lehet Ivkov Radónál — Novakanjizán. (Törökkanizsa.)

UTAZÓT

aki a papír- és a grafikai szakmában jártas jó fizetés mellett azonnalra keres **GRAFIKA R. T. NOVI SAD.**

SZÉNSAV

és I-a Stözi-féle

SZÓDÁSÜVEGEK

Pochtler (Wien) -féle zin és aluminium felek, üvegcsövek, gumigyűrők, szeleppumik, málna- és citrom essenciák, festékek és szódavíztilógépek és az összes szikvizgyári kellékek raktára.

„JOHANA”

szénsavraktár és szikvizgyár Subotica. Segedinski put 106. Stürgöncim: Johana szikvizgyár **TELEFON: 532.**

szépt. 7-ől
szépt. 10-ig
csüförtől-
vasarnapig

Lifka

Az oceán urai

modern kalózdramma 6 felvonásban.
Irla: Vajda Ernő.

Főszereplők: Tárkonyi Mihály, Maria Palma, Lubuski Tibor.

Aróhirdetések

Telefonon nem adnak hirdetőt. Egyekben felvilágosítást.
Aróhirdetés egy az 2 K. vastagbetűs és címzés
kétzeresen számít. Legkisebb aróhirdetés ára 20 K
Aróhirdetéseket felvevő Szubotica a kiadóhivatal
Alexandra-utca, Leibach-ház és Schlinger hírlap-
áruháza a vasúti park mellett. Vidtáre válogatvány
felállítások: Előfizetési díj havonta 30 din, negyedéves 90 din.
Kérdésközléshez válaszbelvélj molleklendő.

Körző

szépt. 7-ől
szépt. 10-ig
csüförtől-
vasarnapig

A madagaszkári kegyelmes úr

nagy bohózatos kalandorjáték 3 világrészben
keresztül II. részben 10 felvonásban. — I. rész
Megjött a Baby Mexikói
6 felvonásban. — Főszereplők: EVA MAY, BOBBY DODD.

Azonnali belépésre
keresünk
perfekt német-szerbu
fiatalembert
irodai munkák
végzésére.

Ajánlatokat fizetési
igények megjelölésével
kér:

Tóth R. T. Topola.

OGLAJKOZÁS

SUCHE zu meinen 2 Buben ein älteres deutsches Kinderträulein. Näheres in der Redaction dieses Blattes. 6387

VIDÉKI részvénytársaság keres azonnali belépésre perfekt szerb-horvát-német levelezőt, ki a könyveléshez is ért. Cím a kiadóban. 6420

RÓVIDÁRU szakmában járta utazó, helyi ügy-
nököt és kifutó fiukat ke-
resék azonnali belépésre.
Cím a kiadóban. 6463

NÉMET kisasszonyt ke-
resék azonnali belépésre 2
fiú mellé. Schwarz Aladár
Subotica. Skotus Viator-
utca-14. 6458

MÉGBIZHATÓ fiatal nő-
rölgy időtöltésből házeve-
zést, kis gyermekneve-
lést is vállal. Beszél német-
ül, zongorázik. Ajánlatot
kér Pestti jellegre a ki-
adóba kér. 6459

TELJESEN 5 vasa gőz-
es, Dux Eberhardt Pflug-
fabrik-féle. Vaddisznó ved-
legyű, továbbá egy darab
amerikai szárnygőz és kö-
tözőgép. M. c. Cormick-
féle gyártmány, igen olcsó-
sért sűrűsen eladó.
Schlössinger M. Stara-
Kamizna. 6400

ELKÖLTÖZÉS miatt sűrű-
sében eladó egy szép esz-
ládai ház, ugyanott eladó
egy vaskályha, három jó-
karban levő vályú és egy
nagy liszt-táda. Mucsi-
telep 94. 6433

Sömört, viszketeget,
(rüh) 3 napon belül meg-
szüntet az Illés-féle viszke-
tetes kenőcs és kátrány-
szappan használatá. Kan-
thát Illés gyógytárban fő-
posta átellenében.

KIADÓ pince és raktár,
azonnal átvehető. I. Ter-
nukova-utca 8. szám. Horvát
József. 6435

KERESEK egy kétszobás
butorozott lakást konyhá-
val és raktárhelyiséggel.
Címeket a kiadóba kérek.
6389

A I. izraelita hitközség és
hiteseinek tisztelt elnök-
ének, hogy az ekvivalens
ünnepek alkalmával használandó

החברה CÉDRUS és החברה PALMAK

megújultak. — Most is — úgy
mint máskor a legjobb és a
legszolidabb kizöldítést fogom
nyújtani. Kivonat a minőség-
ről áránlatot kélők. 6355

Freilich S. Subotica
Stipe Grigica ul. 21.

H Á Z

6 szoba, konyha, éléskamra, nagy telek
és kerttel a beltérhez közel sűrűsben el-
adó és átvehető. — Érdeklődni 6471

BIRMAN GÉZA

Zrínski trg. 24.

EGY elsőrangú önálló női
munkaerő több évi gyor-
korlattal francia munkák-
hoz azonnali felvételre.
Facsarné, Cara Dušana-
ul. 4. 6438

PERFEKTE deutsch-erost-
ische Stenotypistin sucht
Stelle. Anträge unter »Per-
fekte Postercantante. 6453

ELADÓ egy modern cit-
romháló, egy faragott ven-
dégiháló, egy 250 kg-mos
maison. Megtekinthető Pa-
lics, Fuchs-villa, negyedik
kötőnél. 6434

PURIFIKÁTOR herefeitő
és eszlepő, 6 HP lánocs
magánjáró 8 éves gyűrés
eszlepővel, 18 és 15-soros
vetőgépek, jókarban, ju-
tányos áron eladók. Bi-
liczky Károly gépüzleté-
ben. Senta. 6467

ELADÓ

használt épületfák, ajtók, ablakok. Téglá-
szamot és mezei. Pékberendezés, feladó-
gép, kasznik, kosarak, teknő stb. Háló-
szoba butor és többféle házbereendezések.
Érdeklődni a kiadóhivatalban. 6472

GYÖNYÖRÜ száraz rak-
tárak kiadók. Cím a kiadó-
hivatalban. 6452

Mindenemű
batikmunkákat
u. m. selymek festését,
divánpárnákat,
figgyönyöket,
aszaltalirókat,
zs-bkendőket jutányos
árban készítek

KARDOS NOVISAD
Slovačka (Attila) 11.

64 HP. félstabilgőz, alacsony-
nyomású, bonanzátoros,
tűzhővel. 130.000 dinár. —
45 HP. Max. teljesítmény
90.000 dinár. 120-140 HP. s-
bilgőz, teljes, kompon-
kizetatoros, 162.000 Ra-
zámval. 97-130.000. Tel-
léstől. 10 stb. Uzenben lé-
ható 250.000 dinár. 50 HP. sa-
vógázmotor 75.000 dinár. 14 HP
10max nyergelőmotor 15.000
dinár. 57 HP. Galy, nyergo-
motor 8000 dinár. 24 HP Ford
4 (10000) 30.000 dinár.
AZONNAL KAPJÁTOK!

Mamuzeich Jánosnál
Subotica,
Bene-Sudáregya, utca 9. szám.

IRODISTA, ki a könyve-
lésben is jártas, felvéteik
Sugár Manóval. 6437

MINDEN nagykereskedés-
ben id. bevezetett helyi
ügynök és egy Bácska-
Bánbáha bevezetett utazó
azonnali belépésre keres-
tetik. Cím a kiadóban. 6445

EZER koronát fizetek an-
nak, aki Bácsmezeyben
azonnali belépésre pró-
malomban mint volt fő-
gépész jó bizonyítvá-
nyokkal, jobb gépzési ál-
lásba juttat. Cím a kiadó-
hivatalban. 6466

SECONS de francsai don-
ne professeur expérimenté
Adresse à l'Administration.
6431

EGY fiatal borbélyesed
azonnal beléphet, fizetés
700 korona és ellátás, de
csak jó munkás jelentkez-
zik. Frádl Adám borbély.
Apatin, Fő-utca. 6423

MALOMBERENDEZÉS
70 métermáza napi őrlés-
re, automatikus, egy éves
eladó 250.000 dinár, külön
65 HP félstabil gőzben
van hozzá, 150.000 dinár.
Mamuzeich János Subotica,
Bene-Sudáregya-ut. 9. 6440

ÉRTESITEM az igen tisztelt
nagyérdemű közönsé-
get, hogy palicsi fióküzle-
tetem bezártam. To-
vábbra is kérem szives
pártfogásukat. Apró Pálné
hölgyudrász, III. Sunda-
rovics-ut. 23. Hudoszki-
patikától harmadik ház. 6465

DEUTSCHE Stunden gibt
tüchtiger Lehrer. Adresse
in Administration. 6430

batikmunkákat
u. m. selymek festését,
divánpárnákat,
figgyönyöket,
aszaltalirókat,
zs-bkendőket jutányos
árban készítek

KARDOS NOVISAD
Slovačka (Attila) 11.

Itt a szezon!
Urak és hölgyek
kalapjaikat
a legújabb modellek szerint

Sild József

kalapmester modern felszerelésű műhelyében ké-
szítéssel legújabb modellek. A legújabb
modellek megérkeztek.

VAJJON?

hol lehetne jó és olcsó polgári és
egyenruhát beszerezni

NÁVAY ISTVÁN

ujjonnan a legmodernebbül berendezett és saját
vezetése alatt álló üzletében, ahol jó és olcsó
divatszövetek is vannak raktáron.
Somborski put 2. (Dr. Kiss házbán.)
Pontos és figyelmes kiszolgálás. Szolid árak!

CZÍPŐFELSŐRÉSZT

gyorsan és pontosan készítek. Piaczi susztereknek
nagy érdekvélemény. Cipőkülönlegességek szabását
és csizmaszabást elvállalok.

Gépszereelő és gépmester

40 éves sokévi gyakorlattal furésztelepek, malmok,
vegyszeti uzemek stb. szerelésében és vezetésében

szerelést vállal

esetleg állandó alkalmazást mint főgépész
nagyobb üzemeknél. Szives megkereséseket „El-
sősorú szakkalber” jellegű alatt „FUCHE” Nem-
zetközi Hírlap- és Hirdetési Iroda Novi Sad
(Krajka Petra 13.) továbbít. 6413

VÉTEL-ELADÁS

ÜZLETEM átalakítása mi-
att kicseréltem cipők min-
den áron eladók. Üzleti be-
rendezés eladó. Wilhelm
János. 6221

ARANYAT, BRILLIANT,
drágaköveket legmagasabb
árban veszek. Órákat és
ékszereket lezsakzerűben
javítok és legolcsó-
ban árusítok Friedmann
Dezso órás és ékszerész
Subotica, Alexandra-utca.
Állami tisztviselőknél javít-
ásoknál 20 százalékos en-
gedmény. 6080

EGY 3-as Wertheim-ze-
rekpár, egy magánújs-
kékpár, még tellesen új,
olcsón eladó. Gergely Antal,
baratok temploma mellett. 6436

ELADÓ 24 HP alakított
szivógáz magánjáró és 8
HP gőzeséplőgarnitúra és
szállmalom. Józsa Mihály,
szállmalom, Eketics. 6469

EGY háromajtós gadro-
szekrény tükörrel, 2 darab
tényeztet szekrény, vas-
mosó és különféle ruha-
neműt eladók. Párhuzamos
ut. 226. Karsay-ház. 6462

SPARHERDT, fehér vagy
színes email, kerestetik
megvételre. Ajánlatok ár-
megjelöléssel a „Kultur-
hirdetési-irodába, Sombor-
6411

KÜLÖNFÉLE

HASZONBÉRBE eladó 44
lanc szentimentális elsőrendű
szántó szállással. Dr. Jo-
zsef Novisad, Zelenička 65
6436

POLGÁR RUDOLF

I. krug Skotus Viator u. 5. A Főpostánál.

5-6000 darab koronadugós SÖRÖSPALACK SÖRÖSLÁDÁK BORSHORDÓK PÁLINKÁSHORDÓK

5-700 literig
szüretelőkévadak 10-50 hektóig
minden mennyiségben kaphatók

FRANK PÁL

pálínkaüzletében Subotica
Szendanski put 34.

Vásárlésközlésnek ajánl helyi, azonban készült
fűstcsöveket, sajtolt könyköket
a legjobb minőségben és a legolcsóbb áron.

GUBA JÓZSEF

vas, szerszám és mezőgazdasági gépkereskedő
BÁCKA TOPOLA. 6383

Rum-és likőressenciák

kölni-zele: kímérve, francia parfümök, puderek

Lakner Drogeria, Subotica
Kralj Alexander-ut. a Hotel Nacionalnál szemben.

„Ganz”, Siemens-Schuckert, A. E. G. stb.
gyártmányu
elektromotorok és dinamók
állandó raktár:

KRAUSZ MIKLÓS NOVISAD
Futoška ul. 22. Telefon 325.